

ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ VIỆC SỬ DỤNG CÁC DẠNG THỨC KHAI CUỘC CỦA VẬN ĐỘNG VIÊN CỜ VUA 11-13 TUỔI TẠI GIẢI TRẺ TOÀN QUỐC NĂM 2004

Lê Văn Tiền, Lại Nhật Khánh Hùng
Trường ĐHSP TĐTT TPHCM

Tóm tắt: Qua nghiên cứu đã đánh giá được hiệu quả sử dụng các dạng thức khai cuộc của vận động viên Cờ Vua 11-13 tuổi tại giải trẻ Toàn Quốc năm 2004. Đối với nam lứa tuổi 11-13, Khai cuộc dựng nhiều nhất trong giải vẫn là dạng thức khai cuộc nửa thoáng với 166 ván chiếm 41.29 % tổng số ván; khai cuộc kín với 141 ván chiếm 35.07 % tổng số ván đấu; khai cuộc thoáng 95 ván chiếm 13.80% tổng số ván đấu. Đối với nữ lứa tuổi 11-13, Dạng thức khai cuộc sử dụng nhiều nhất trong giải vẫn là dạng thức khai cuộc nửa thoáng với 107 ván chiếm 37.41 % tổng số ván đấu; khai cuộc kín với 103 ván chiếm 36.01 % tổng số ván đấu; khai cuộc thoáng với 76 ván chiếm 26.57 % tổng số ván đấu.

Từ khóa: đánh giá, hiệu quả, khai cuộc, Cờ Vua, vận động viên.

EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF USING OPENING TYPES BY CHESS PLAYERS AGED 11-13 AT THE NATIONAL YOUTH TOURNAMENT IN 2004

Le Van Tien, Lai Nhat Khanh Hung
Ho Chi Minh City University of Sports and Physical Education

Abstract: The study evaluated the effectiveness of using opening types by chess players aged 11-13 at the National Youth Tournament in 2004. For males aged 11-13, the most used opening in the tournament is still the semi-open opening type with 166 games accounting for 41.29% of the total number of games; closed opening with 141 games accounting for 35.07% of the total number of games; open game 95 games accounting for 13.80% of the total number of games. For females aged 11-13, the most used opening type in the tournament is still the semi-open opening type with 107 games accounting for 37.41% of the total number of games; closed opening with 103 games accounting for 36.01% of the total number of games; open with 76 games accounting for 26.57% of the total number of games.

Keywords: evaluation, effectiveness, opening, Chess, athlete.

Nhận bài: 08/02/2025

Phản biện: 22/02/2025

Duyệt đăng: 27/02/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thực trạng, vận động viên Cờ Vua nước ta còn yếu trong giai đoạn khai cuộc (giai đoạn đầu của ván đấu) là giai đoạn quan trọng. Ở đây vận động viên có thể định trước kế hoạch chiến lược, thông qua các kiểu ra quân khác nhau, điều này đòi hỏi có một vốn kiến thức phong phú. Việc nắm vững và sử dụng thành thạo các dạng thức khai cuộc sẽ giúp vận động viên giảm nhẹ sự tính toán và xác định kế hoạch tiếp theo ở giai đoạn khai cuộc, điều này sẽ tạo tiền đề đầu tiên cho việc giành ưu thế, tiết kiệm được sức lực trong giai đoạn khai cuộc, nhằm góp phần đưa ván đấu đến thắng lợi và giúp vận động viên thi đấu đạt kết quả cao hơn.

Chính vì vậy nghiên cứu hiệu quả việc áp dụng các dạng thức khai cuộc của vận động viên trong quá trình thi đấu là việc làm cần thiết, để nâng cao hơn nữa trình độ vận động viên, nội dung của bài viết này là: “Đánh giá hiệu quả việc sử dụng các dạng thức khai cuộc của vận động viên Cờ Vua 11-13 tuổi tại giải trẻ Toàn Quốc năm 2004”.

Phương pháp nghiên cứu: Phương pháp tham khảo tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp tái hiện ván đấu và phương pháp toán thống kê.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Hiệu quả thi đấu của nam lứa tuổi 11-13 tại giải trẻ Toàn quốc năm 2004

Bảng 1.1: Hiệu quả thi đấu của nam lứa tuổi 11 -13 tại giải trẻ toàn quốc năm 2004

Dạng thức khai cuộc	số ván đấu		trắng thắng		đen thắng		hoà		sai lầm khai cuộc	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Khai cuộc thoáng	95	23.63	35	36.84	35	36.84	25	26.31	10	10.52
Khai cuộc nửa thoáng	166	41.29	68	40.96	58	34.94	40	24.10	28	16.86
Khai cuộc kín	141	35.07	55	39.00	42	29.79	44	31.21	12	8.51
Tổng số	402	100	158	39.30	135	33.58	109	27.12	50	12.43

Qua bảng 1.2 ta thấy trong tổng số 402 ván đấu của nam vận động viên lứa tuổi 11-13 tại giải trẻ Toàn Quốc thì:

+ Trắng thắng 158 ván chiếm 39.30 % tổng số ván đấu.

+ Đen thắng 135 ván chiếm 33.58 % tổng số ván đấu.

+ Hoà là 109 ván chiếm 27.12 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số sai lầm khai cuộc thoáng với 50 ván chiếm 12,43 % tổng số ván đấu.

Trong đó cả ba dạng thức khai cuộc thoáng, nửa thoáng và kín đều được sử dụng trong giải.

• *Hiệu quả sử dụng khai cuộc nửa thoáng:*

Khai cuộc dụng nhiều nhất trong giải vẫn là dạng thức khai cuộc nửa thoáng với 166 ván chiếm 41.29 % tổng số ván đấu của nam lứa tuổi 11 – 13 trong giải, thì trong đó.

+ Số ván Trắng thắng là 68 ván chiếm 40.96% tổng số ván đấu.

+ Số ván Đen thắng là 58 ván chiếm 34.94 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Hòa là 40 ván chiếm 24,10% tổng số ván đấu.

+ Tổng số sai lầm khai cuộc nửa thoáng với 28 ván chiếm 16,86 % tổng số ván đấu.

• *Hiệu quả sử dụng khai cuộc kín:*

Dạng thức khai cuộc được sử dụng nhiều thứ hai là khai cuộc kín với 141 ván chiếm 35.07 % tổng số ván đấu sử dụng khai cuộc kín của nam lứa tuổi 11 – 13 trong giải, trong đó.

+ Tổng số ván Trắng thắng là 55 ván chiếm 39 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Đen thắng là 42 ván chiếm 29.79 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván hòa là 44 ván chiếm 31.21 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số sai lầm khai cuộc kín của nam với 12 ván chiếm 8.51 % tổng số ván đấu.

• *Hiệu quả sử dụng khai cuộc thoáng:*

Dạng thức khai cuộc được sử dụng thứ ba là khai cuộc thoáng 95 ván chiếm 13.80% tổng số ván đấu của nam lứa tuổi 11- 13 trong giải, trong đó.

+ Tổng số ván Trắng thắng là 35 ván chiếm 36.84 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván đen thắng là 35 ván chiếm 36.84 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván hòa là 25 ván chiếm 26.31% tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván đấu sử dụng khai cuộc thoáng sai lầm với 10 ván chiếm 10.52 % tổng số ván đấu.

2.2. Hiệu quả thi đấu của nữ lứa tuổi 11-13 tại giải trẻ Toàn quốc năm 2004.

Bảng 1.2: Hiệu quả thi đấu của nữ lứa tuổi 11-13 tại giải trẻ toàn quốc năm 2004

Dạng thức khai cuộc	số ván đấu		trắng thắng		đen thắng		hoà		sai lầm khai cuộc	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Khai cuộc thoáng	76	26.57	28	36.84	30	39.47	18	23.68	9	11.84
Khai cuộc nửa thoáng	107	37.41	49	45.79	46	42.99	12	11.21	24	22.43
Khai cuộc kín	103	36.01	45	43.69	46	44.66	12	11.65	8	7.76
Tổng số	286	100	122	42.66	122	42.66	42	14.68	41	14.34

Qua bảng 1.2 ta thấy việc sử dụng các dạng thức khai cuộc ta thấy: Trong tổng số 286 ván đấu của nữ vận động viên 11-13 tuổi tại giải trẻ Toàn Quốc, thì trong đó.

+ Trắng thắng với 122 ván chiếm 42.66 % tổng số ván đấu

+ Đen thắng với 122 ván chiếm 42.66 % tổng số ván đấu

+ Hoà với 42 ván chiếm 14,68 % tổng số ván đấu

+ Sai lầm sử dụng khai cuộc với 41 ván chiếm 14,34% tổng số ván đấu

Cả ba dạng thức khai cuộc thoáng, nửa thoáng và kín đều được sử dụng trong giải.

• *Hiệu quả sử dụng khai cuộc nửa thoáng*

Dạng thức khai cuộc sử dụng nhiều nhất trong giải vẫn là dạng thức khai cuộc nửa thoáng với 107 ván chiếm 37.41 % tổng số ván đấu của nữ lứa tuổi 11 – 13 trong giải.

+ Số ván Trắng thắng là 49 ván chiếm 45.79 % tổng số ván đấu.

+ Số ván Đen thắng là 46 ván chiếm 42.99 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Hòa là 12 ván chiếm 11.21 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván sai lầm sử dụng khai cuộc nửa thoáng với 24 ván chiếm 22.43% tổng số ván đấu.

• *Hiệu quả sử dụng khai cuộc kín là:*

Dạng thức khai cuộc được sử dụng nhiều thứ hai là khai cuộc sử dụng khai cuộc kín của nữ với 103 ván chiếm 36.01 % tổng số ván đấu sử dụng khai cuộc kín của nữ lứa tuổi 11 – 13 trong giải.

+ Tổng số ván Trắng thắng dụng khai cuộc kín của nữ là 45 ván chiếm 43.69 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Đen thắng dụng khai cuộc kín của nữ 46 ván chiếm 44.66 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Hòa sử dụng khai cuộc kín của nữ là 12 ván chiếm 11.65 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván sai lầm sử dụng khai cuộc kín với 8 ván chiếm 7.76% tổng số ván đấu.

• *Hiệu quả sử dụng khai cuộc thoáng là:*

Dạng thức khai cuộc được sử dụng thứ ba là khai cuộc thoáng của nữ sử dụng khai cuộc thoáng với 76 ván chiếm 26.57 % tổng số ván đấu sử dụng khai cuộc thoáng của nữ lứa tuổi 11 – 13 trong giải.

+ Tổng số ván Trắng thắng của nữ sử dụng khai cuộc thoáng là 28 ván chiếm 36,84% tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Đen thắng của nữ sử dụng khai cuộc thoáng là 30 ván chiếm 39.47 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván Hòa của nữ sử dụng khai cuộc thoáng là 18 ván chiếm 23.68 % tổng số ván đấu.

+ Tổng số ván sai lầm của nữ sử dụng khai cuộc thoáng với 9 ván chiếm 11,84% tổng số ván đấu.

III. KẾT LUẬN

Đối với nam lứa tuổi 11-13, Khai cuộc dụng nhiều nhất trong giải vẫn là dạng thức khai cuộc nửa thoáng với 166 ván chiếm 41.29 % tổng số ván; khai cuộc kín với 141 ván chiếm 35.07 % tổng số ván đấu; khai cuộc thoáng 95 ván chiếm 13.80% tổng số ván đấu.

Đối với nữ lứa tuổi 11-13, Dạng thức khai cuộc sử dụng nhiều nhất trong giải vẫn là dạng thức khai cuộc nửa thoáng với 107 ván chiếm 37.41 % tổng số ván đấu; khai cuộc kín với 103 ván chiếm 36.01 % tổng số ván đấu; khai cuộc thoáng với 76 ván chiếm 26.57 % tổng số ván đấu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Bửu, Dương Nghiệp Chí, Nguyễn Hiệp (1990), *Lý luận và phương pháp huấn luyện thể thao*, trường đại học TDTT II, TPHCM.
2. Trịnh Hồng Thanh, Lê Nguyệt Nga (1993), *Cơ sở sinh học và phát triển tài năng của thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.
3. PGS Nguyễn Thiết Tinh (1993), *Phương pháp nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực TDTT*, NXB TDTT, Hà Nội.
4. Tài liệu Cờ liên đoàn Thế Giới (1990), *Bách khoa khai cuộc (Fide) 10 (2004)*, tuyển tập các ván đấu trẻ lứa tuổi 11 – 13.
5. Nguyễn Thị Len (2005), “*Đánh giá hiệu quả việc sử dụng các dạng thức khai cuộc của vận động viên Cờ Vua 11-13 tuổi tại giải trẻ Toàn Quốc năm 2004*”.